

Gemeente Bergen op Zoom

**Uitgebreide Omgevingsvergunning “Smitsvest”
ex artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3 van Wabo**

Gemeente Bergen op Zoom
Afdeling Stedelijke Ontwikkeling
Team Ruimtelijke Ordening

Inhoud toelichting

Hoofdstuk 1	Doel en opzet bestemmingsplan	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Ligging en begrenzing plangebied.....	5
1.3	Geldende bestemmingsplannen	6
1.4	Opzet	6
Hoofdstuk 2	Projectbeschrijving plandeel Smitsvest	8
2.1	Inleiding.....	8
2.2	historie plandeel Smitsvest	8
2.3	Bouwprogramma en beeldregie plandeel Waterveste.....	9
2.4	Ontsluiten en parkeren	9
2.5	Welstand	9
Hoofdstuk 3	Beleidsaspecten	10
3.1	Rijksbeleid.....	10
3.2	Provinciaal beleid.....	13
3.4	Gemeentelijk beleid	15
Hoofdstuk 4	Onderbouwing op onderdelen en milieuparagraaf	17
4.1	Cultuurhistorie en archeologie	17
4.2	Water	17
Hoofdstuk 5	Milieuaspecten.....	20
5.1	Bedrijven en milieuzonering.....	20
5.2	Lucht	22
5.3	Geluid.....	23
5.4	Externe veiligheid	25
Hoofdstuk 6	Uitvoeringsaspecten	29
6.1	Economische uitvoerbaarheid	29
6.2	Juridische aspecten.....	29
6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	29

Hoofdstuk 1

Doel en opzet bestemmingsplan

1.1 Aanleiding en doel

Bij besluit van 21 november 2013 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan 'Nieuwe Vesting' vastgesteld. Dit bestemmingsplan is een zogeheten globaal uit te werken bestemmingsplan. Hiermee kan de ontwikkeling van het gebied fasegewijs en flexibel qua programma en bouwregeling worden uitgewerkt.

Het beoogde programma voor Nieuwe Vesting bestaat uit een stedelijke herstructurering met circa 600 nieuwe woningen en daarbij behorende voorzieningen, aansluitend op het historische Havenkwartier en de Binnenstad. Het gebied van Nieuwe Vesting, globaal het gebied tussen de (doorsteek naar de) Ham en de Smitsvest, is daarnaast verder opgedeeld in diverse kleinere plandelen/woonbuurten.

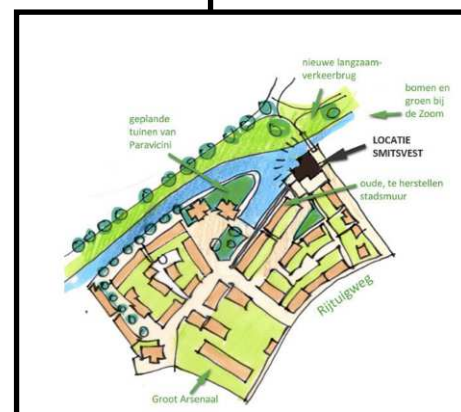
In het deelplan Waterveste, waarvoor in 2015 een uitwerkingsplan is vastgesteld, was in eerste instantie ook een appartementencomplex, genaamd Smitsvest, voorzien. Omdat dit complex niet geheel binnen de plangrenzen van het bestemmingsplan Nieuwe Vesting past is gekozen om een uitgebreide afwijkingsprocedure te voeren conform artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Ten behoeve van deze procedure is onderhavige onderbouwing opgesteld.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt ten noordwesten van de stadskern van Bergen op Zoom en wordt aan de noord-westzijde globaal begrenst door de Van Gorkumweg, de Smitsvest aan de noord-oostzijde en ten zuiden door de Rijksweg.

Afbeelding 1: globale ligging plangebied

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Op de gronden waarop de ontwikkeling wordt gerealiseerd geldt voor het grootste gedeelte het bestemmingsplan "Nieuwe Vesting" dat is vastgesteld op 21 november 2013. Het gebouw is grotendeels binnen de bestemming 'Wonen - Uit te werken' gesitueerd maar ook deels binnen de bestemmingen 'Groen' en 'Water' van het bestemmingsplan 'Nieuwe Vesting'. Het westelijk gedeelte van het bouwplan overschrijdt de bestemmingsplangrenzen en valt op basis van het bestemmingsplan 'Binnenstad' in de bestemming 'Verkeer'. Op basis van deze bestemmingen is woningbouw niet mogelijk. Daarom wordt onderhavige procedure gevolgd.

Afbeelding 2: uitsnede verbeelding

1.4 Opzet

Deze toelichting is als volgt opgebouwd:

Ruimtelijk kader (hoofdstuk 2)

In hoofdstuk 2 wordt de huidige ruimtelijke situatie van het plangebied geanalyseerd en beschreven. Daarbij wordt eerst ingegaan op de stedenbouwkundige en functionele structuur van het totale plangebied. Vervolgens worden de uitgangspunten geformuleerd.

Beleidsaspecten (hoofdstuk 3)

In dit hoofdstuk zijn de beleidsuitgangspunten in beeld gebracht. Er wordt ingegaan op het rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid.

Onderbouwing op onderdelen (hoofdstuk 4)

In hoofdstuk 4 wordt het ruimtelijk kader uit hoofdstuk 2 op onderdelen nader onderbouwd. Deze nadere analyse beschrijft per onderdeel de consequenties van het voorgestelde ruimtelijk kader.

Milieuaspecten (hoofdstuk 5)

In hoofdstuk 5 worden de milieuaspecten als gevolg van het voorgestelde ruimtelijk kader nader omschreven.

Uitvoeringsaspecten (hoofdstuk 6)

In hoofdstuk 6 wordt aandacht besteed aan de uitvoering van het plan. Ingegaan wordt op de aspecten economische uitvoerbaarheid en handhaving.

Tevens behandelt dit hoofdstuk de wijze waarop het plan voorgelegd is aan de inwoners en andere belanghebbenden.

2.1 Inleiding

Het plan Smitsvest maakt onderdeel uit van de het nieuwe woongebied Nieuwe Vesting dat wordt gerealiseerd op het voormalige Nedalco terrein. Het uitgangspunt van deze ontwikkeling is het creëren van een aantrekkelijk woongebied rondom de historische haveningang bij de Ham. Met de nieuwe waterstructuur rond Nieuwe Vesting wordt een (sfeer)relatie gelegd tussen de Ham/Kaai en de Oude Buitenhaven. Daarnaast zal het stadsdeel Nieuwe Vesting op vanzelfsprekende wijze aansluiten op het huidige Havenkwartier en de historische binnenstad.

Afbeelding 3: Situering en sfeerimpressie plandeel Smitsvest binnen Nieuwe Vesting fase 1

2.2 historie plandeel Smitsvest

Bergen op Zoom ontstond in de 13e eeuw langs rivier de Weele die de stad met de Schelde verbond. Door de gunstige ligging aan het water kon de stad zich ontwikkelen tot een vestingstad. Na de slechting van de vestingwerken is er nieuwe havengerelateerde bedrijvigheid gekomen, waaronder de Nedalco. Sinds recente sloop en sanering van Nedalco-terrein ligt het gebied er nagenoeg open en braak bij, met uitzondering van de monumentale gebouwen van het Groot Arsenaal en de schoorsteen.

Het plangebied maakt onderdeel uit van het beschermde stadsgezicht voor de binnenstad. Deze gebiedsbescherming is met name gericht op consolidatie van de historische context. Met het verrichte archeologisch onderzoek zijn binnen het plangebied van Nieuwe Vesting en het deelplan Smitsvest diverse historische structuren blootgelegd. Deze worden in het stedenbouwkundig plan als uitgangspunt gebruikt. In het kader van het bestemmingsplan Nieuwe Vesting heeft hierover overleg plaats gevonden met Welstand en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Uit deze overleggen volgt dat bij de ontwikkeling het te hanteren Welstandbeleid en de te voeren beeldregie in twee sporen worden opgedeeld:

Behoud – conserveren

Direct naast het deelplan Smitsvest zijn delen van de oorspronkelijke vestingmuur vrijgekomen. Deze zijn inmiddels geheel gerenoveerd en binnen het deelplan Watervest opgenomen en geconserveerd.

Versterken - vernieuwen

Met de nieuwbouw in het deelplan Smitsvest zal landschappelijk stedenbouwkundig een vanzelfsprekend onderdeel moeten gaan uitmaken van de binnenstad. Daarvoor worden de herkenbare structuren opgepakt, versterkt en vernieuwd. Zo krijgt de waterloop van de Zoom, direct ten noorden van Waterveste, een open en zichtbare

uitstroming in de nieuwe singelstructuur rondom Nieuwe Vesting. Met betrekking tot Waterveste wordt hieronder nader ingegaan op de beoogde bebouwing en beeldregie.

2.3 Bouwprogramma en beeldregie plandeel Waterveste

Met het deelplan Smitsvest wordt een markant appartementengebouw voorzien dat als hoeksteen van de woonbuurt en poort naar de stad zal fungeren. Het gebouw met 23 appartementen staat als een bastion in het water en reageert daarmee op de oude gerenoveerde vestingmuur. Aan de waterzijde telt het gebouw 7 bouwlagen en een hoogte van ca 22,5 meter. Op woonstraatniveau toont het gebouw zich echter met 4-5 woonlagen waarmee een aanvaardbare aansluiting op de grondgebonden woningen ontstaat. De beeldregie bij de nieuwe bebouwing sluit hierop aan. Met de baksteenarchitectuur, de kapvorm, de gevelindeling en een warme bruinrode kleurstelling sluit de nieuwbouw aan op de schaal en stijkenmerken van de overige nieuwbouw en het bestaande Havenkwartier.

2.4 Ontsluiten en parkeren

Het deelplan Smitsvest is voor het autoverkeer bereikbaar via de Rijtuigweg (erftoegangsweg 30 km/u) die een aansluiting heeft op de Van Konijnenburgweg, de stedelijke randweg (gebiedsontsluitingsweg 50 km/u). De Rijtuigweg heeft in het plangebied een verzamelfunctie met hogere intensiteiten (+/- 6000 mvt/etm). De Van Konijnenburgweg wordt de belangrijkste aanrijroute naar deze eerste woonbuurt binnen Nieuwe Vesting. De voormalige aansluiting voor het autoverkeer via de Smitsvest op het Boerenverdriet/ Randweg West is komen te vervallen. Hier blijft wel een verbinding beschikbaar voor fietsers en voetgangers.

bestemmingsverkeer naar het deelplan Smitsvest kan tevens gebruik maken van de verbinding via de woonstraten Blauwe Schuit en Hof van Steketee, door het inmiddels gerealiseerde woonbuurtje Watervest. Omdat binnen de woonbuurt geen sprake is van een doorgaande route voor autoverkeer is naar verwachting nauwelijks sprake van overlast van gebiedsvreemd verkeer.

Afbeelding 4: indicatieve inrichting en ontsluiting plandeel Waterveste

De bereikbaarheid van de woonbuurt voor het langzaam verkeer verloopt eveneens via de Rijtuigweg maar ook via de Smitsvest. De fietsverbinding via de Smitsvest sluit immers direct aan op het vrijliggende fietspadennetwerk langs de Randweg. De erftoegangswegen binnen het plangebied worden conform Duurzaam Veilig als 30 km/uur gebied ingericht. De fietser rijdt op de erftoegangswegen op de rijbaan. Vanwege de verzamelfunctie van de Rijtuigweg met hogere intensiteiten wordt bij de inrichting aandacht hieraan besteed. Voor de voetganger is het trottoir beschikbaar.

In het appartementengebouw worden 23 woningen gerealiseerd. Conform de Nota Parkeernormering geldt respectievelijk voor een appartement met een gebruikersoppervlak van 100 – 120 m², 120- 160 m² en >160 m² een parkeernorm van 1,6, 1,7 en 1,8 per woning. Dat betekent dat er 37 parkeerplaatsen moeten worden gerealiseerd.

In een halfverdiepte parkeergarage worden 14 (privé)parkeerplaatsen gerealiseerd. Op het terrein voor het appartementengebouw worden 9 (privé)parkeerplaatsen gerealiseerd en 9 openbare parkeerplaatsen gerealiseerd. De overige benodigde 6 openbare parkeerplaatsen zijn al voorzien bij de inrichting van de woonstraten Smitsvest, Rijtuigweg en Blauwe Schuit.

2.5 Welstand

Het bouwplan is voorgelegd aan de welstandsmonumentencommissie 2 en akkoord bevonden.

Hoofdstuk 3 Beleidsaspecten

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) in werking getreden. Deze visie vervangt verschillende bestaande nota's op het gebied van ruimtelijke ordening, waaronder de Nota Ruimte.

Het Rijk stelt in de SVIR heldere ambities voor Nederland in 2040, die inspelen op de (inter)nationale ontwikkelingen die de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven bepalen richting 2040. Het Rijk zet het ruimtelijke- en mobiliteitsbeleid in voor een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. Voor een aanpak die Nederland concurrerend, leefbaar en veilig maakt, is volgens het Rijk een gewijzigde aanpak noodzakelijk. Het Rijk wil de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij diegenen brengen die het aangaan (burgers en bedrijven) en laat meer over aan gemeentes en provincies ('decentraal, tenzij- principe'). Dit betekent minder nationale belangen en eenvoudigere regelgeving.

Het Rijk formuleert drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden, te weten:

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijke-economische structuur van Nederland;
- het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de hierboven genoemde rijksdoelen zijn 13 nationale belangen geformuleerd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is. Het gaat hier om het volgende:

- Een excellente ruimtelijke-economische structuur van Nederland door een aantrekkelijk vestigingsklimaat in en goede internationale bereikbaarheid van de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren
- Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie
- Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen
- Efficiënt gebruik van de ondergrond
- Een robuust hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen
- Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem
- Het in stand houden van het hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen om het functioneren van het mobiliteitssysteem te waarborgen
- Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's
- Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling
- Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten
- Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten
- Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten
- Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten.

Conclusie

Er zijn geen rijksbelangen in het geding binnen het plangebied.

Ladder voor duurzame verstedelijking

De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd en vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro bepaalt dat voor ondermeer bestemmingsplannen de treden van de ladder moet worden doorlopen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Met de ladder voor duurzame verstedelijking wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten nagestreefd.

Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. De ladder voor duurzame verstedelijking is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten waardoor de ruimte in stedelijke gebieden optimaal benut wordt. Een zorgvuldige benutting van de beschikbare ruimte voor verschillende functies vraagt om een goede onderbouwing van nut en noodzaak van een nieuwe stedelijke ruimtevraag en een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van de nieuwe ontwikkeling.

Met behulp van de handreiking is de ladder voor duurzame verstedelijking toegepast:

Trede 1 Bepalen regionale vraag naar ruimte

Bij iedere stedelijke ontwikkeling dient te worden beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte. Op regionaal niveau hebben de gemeenten in de regio West-Brabant (Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen en Woensdrecht + Tholen) in samenwerking met de Provincie Noord-Brabant de Regionale Agenda Wonen op gesteld. Deze jaarlijks geactualiseerde woonagenda formuleert vanuit de actuele ontwikkelingen op de regionale woningmarkt de gezamenlijke regionale opgaven die de regio met de provincie jaarlijks wil oppakken. De actuele thema's betreffen regionale woningbouwafspraken voor een periode van ca 10 jaar, waarin gemeenten toewerken naar een programma conform de prognose. Het betreft vooral procesafspraken. Tweejaarlijks informeren gemeenten elkaar over de ontwikkeling van de harde plancapaciteit, vooral in relatie tot de afspraken over harde plancapaciteit. Aan het eind van ieder jaar wordt afspraken geactualiseerd.

Als resultaat van de regionale woningbouwafspraken zijn de woningen in Nieuwe Vesting opgenomen in de harde plancapaciteit en opgenomen in het Beleidsplan Wonen. Gemeenten nemen een regierol op en brengen marktpartijen bij elkaar om (individueel of samen) om vraag en aanbod beter af te stemmen. Met het Beleidsplan Wonen geeft Bergen op Zoom invulling aan die afspraak.

De beoogde stedelijke voorziening in deze onderbouwing is een uitwerking van het moederplan "Nieuwe Vestiging" waarin de ontwikkelingsmogelijkheid reeds, zij het indirect mogelijk is. Met de ontwikkeling van Nieuwe Vestiging wordt voorzien in een regionale behoefte aan woonruimte. Waarbij de flexibiliteit bestaat om qua woningtype aan te sluiten bij de actuele vraag uit de regio.

Voor de 19 gemeenten in de regio West-Brabant is een bevolkings- en woningbehoefteprognose uitgevoerd. Uit de update (9 oktober 2014) blijkt dat tussen 2014 en 2019 een groei van de woningvoorraad van 17.600 woningen is voorzien. Tussen 2020 en 2029 is een groei voorzien van 18.200 woningen. Er ligt voor de regio nog een behoorlijke bouwopgave. Ook in het kader van het Beleidsplan Wonen is de jaarlijkse effectieve vraag tot 2020 in beeld gebracht. Deze is tot 2020 gemiddeld 200 woningen per jaar.

In de bevolkings- en woningbehoefteprognose is een capaciteitsindicatie opgenomen gebaseerd op de opgave vanuit de bevolkingsgroei afgezet tegen de totale plancapaciteit in de regio en de harde plancapaciteit in de regio. Het plan voor de Nieuwe Vesting is onderdeel van de harde plancapaciteit nu het bestemmingsplan voor dit gebied is vastgesteld. Harde plannen blijven op de rol staan voor ontwikkeling in de komende jaren. Zachte plannen lenen zich beter voor herprogrammering of herfasering. Voor de middellange termijn ziet de capaciteit er als volgt uit:

capaciteitsindicatie middellange termijn	opgave	plus	=			indicator totale plancapaciteit	indicator harde plancapaciteit
2011 t/m 2020	prognose 2011	verwachte sloop ¹	benodigde capaciteit	totale capaciteit in plannen ²	waarvan harde capaciteit ²	streefwaarden 100%	streefwaarden 100% ⁴
Noord-Brabant	101.065	18.780	119.845	130.090	70.850	109%	59%
Stedelijke concentratiegebieden	73.110	13.870	86.980	90.930	53.630	105%	62%
Landelijke gebieden	27.955	4.910	32.865	39.160	17.220	119%	52%
RRO West-Brabant	24.810	4.880	29.690	34.490	22.070	116%	74%
RRO Midden-Brabant	16.840	3.850	20.690	20.020	12.850	97%	62%
RRO Noordoost-Brabant	28.650	3.780	32.430	38.640	14.150	119%	44%
RRO Zuidoost-Brabant	30.765	6.270	37.035	36.940	21.780	100%	59%

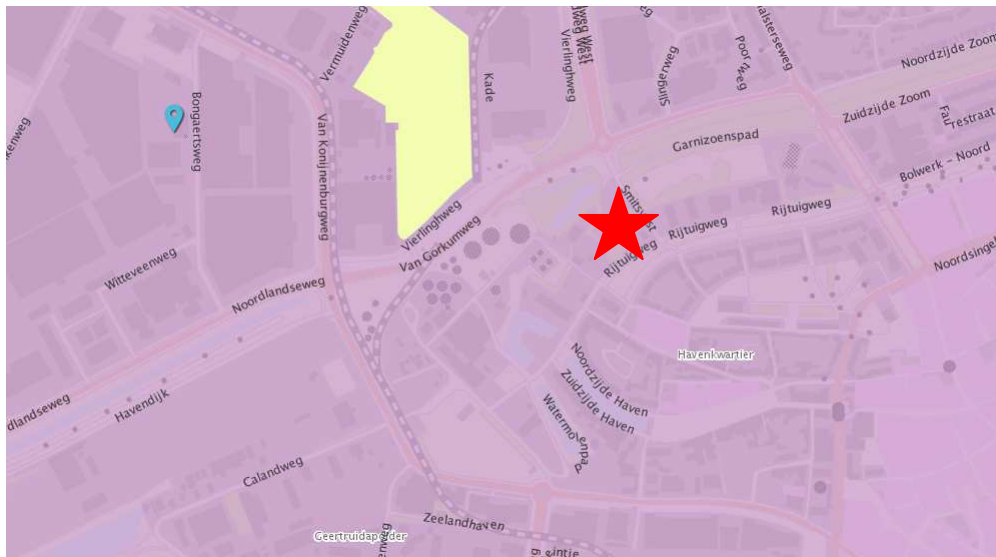
De in de tabel opgenomen gegevens zijn afgerond op 10-tallen.

In de regio West-Brabant is de harde capaciteit voor de periode 2011-2020 in totaal 22.070 woningen en de benodigde capaciteit 29.690 woningen. Dit betekent dat er voldoende ruimte is om regionaal de harde capaciteit, waaronder het plan Nieuwe Vesting, te realiseren binnen de regionale woningbehoefte.

Daarnaast zijn er diverse co-creatie workshops gehouden. Hiervoor was veel belangstelling en zijn er diverse reserveringsovereenkomsten afgesloten met de marktpartij.

Trede 2 Bouwen binnen bestaand stedelijk gebied

Bij trede 2 moet de beschikbare ruimte binnen het bestaand stedelijk gebied binnen de regio inclusief zicht op de haalbaarheid van de intensivering worden vastgesteld. Het betreft een bestaande ontwikkelingsmogelijkheid die voortvloeit uit de geldende planologische kaders. Het voorziet in het realiseren van deelgebieden van Schelde Veste die reeds lange tijd is voorzien. Het plangebied is een transformatiegebied van industrie-/ bedrijventerrein naar een woongebied en past binnen de visie van een duurzame stedelijke ontwikkeling. De gronden zijn waar mogelijk al vooruitlopend op de realisatie van het plan bouwrijp gemaakt, mede gelet op de bodemsanering. Het plangebied is gelegen binnen het bestaand stedelijk gebied zoals dit ook is vastgelegd in de Verordening Ruimte.

Afbeelding 4: Weergave stedelijk gebied met als rode ster de globale ligging van het plangebied

Trede 3 Bouwen buiten stedelijk gebied

De regionale behoefte is op te vangen binnen het bestaand stedelijk gebied. Trede drie is niet aan de orde.

Verdrag van Malta / Nota Belvédère

Het Verdrag van Malta, ook wel het Europese Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed, is in 1992 in Valetta tot stand gekomen. Bescherming van het archeologisch erfgoed in de bodem en de inbedding ervan

in de ruimtelijke ontwikkeling is onderwerp van het Verdrag en opgenomen in nieuwe Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz), welke op 1 september 2007 in werking is getreden. Daarnaast is in 1999 de Nota Belvédère uitgekomen. Deze nota beoogt op rijksniveau integraal cultuurhistorisch beleid te ontwikkelen voor het landschap, de archeologie en de monumentenzorg en gaat uit van de strategie: 'behoud door ontwikkeling'. Het idee is dat cultuurhistorische structuren, landschappen en objecten een duidelijke rol moeten gaan spelen bij ruimtelijke ingrepen op elke schaal. De opgave ligt zowel in het landelijk gebied als in het stedelijk gebied, met een accent op een inhaalslag in het landelijk gebied. In paragraaf 4.1 is een archeologische en cultuurhistorische paragraaf opgenomen.

Waterbeheer 21e eeuw

Op landelijk niveau heeft de Commissie Waterbeheer 21e eeuw maatregelen onderzocht die noodzakelijk zijn om wateroverlast in Nederland aan te pakken. Naar aanleiding van de aanbevelingen van de commissie heeft het kabinet zijn standpunt bepaald in de nota 'Anders omgaan met water' (2000). Er wordt anders tegen water aangekeken dan voorheen. Er wordt niet meer uitgegaan van een technische aanpak die gericht is op het afvoeren van water. Deze aanpak heeft geleid tot de huidige, weinig flexibele watersystemen. Nieuwe initiatieven zijn gericht op flexibele veerkrachtige watersystemen die afvoerpieken kunnen bufferen. Watersystemen moeten worden ingericht volgens de trits: vasthouden, bergen en afvoeren. Daarnaast mogen problemen in een bepaald gebied niet worden afgewenteld op andere gebieden. Voor de waterkwaliteit geldt de trits: voorkomen, scheiden en zuiveren. In het kabinetsstandpunt 'Anders omgaan met water' is tevens vastgelegd dat er een 'watertoets' moest komen. Het rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben hiertoe vervolgens in februari 2001 de startovereenkomst Waterbeheer 21ste eeuw (WB21) ondertekend. Het beleid over water is onder meer beschreven in de 'Vierde Nota Waterhuishouding'. Deze nota heeft tot doel duurzame en veilige watersystemen in stand te houden of tot stand te brengen. Dit kan worden bereikt door rekening te houden met alle relevante factoren, zoals kwaliteit en kwantiteit van zowel grond- als oppervlaktewater, in relatie tot de gebruiksfuncties van het water en het omringende land. De Vierde Nota Waterhuishouding pleit onder andere voor meer samenhang tussen het beleid voor water, ruimtelijke ordening en milieu, gericht op de verschillende belangen zoals veiligheid, landbouw, natuur, drinkwatervoorziening, transport, recreatie, visserij, etc. Hoe omgegaan wordt met het watersysteem en de watertoets is opgenomen in paragraaf 4.2.

3.2 Provinciaal beleid

Structuurvisie Ruimtelijke Ordening

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben in hun vergadering van 7 februari 2014 de partiële herziening 2014 van de Structuurvisie RO 2010 vastgesteld. De provincie geeft in de structuurvisie de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040). De visie is bindend voor het ruimtelijk handelen van de provincie. Het is de basis voor de wijze waarop de provincie de instrumenten inzet die de Wet ruimtelijke ordening biedt.

Inhoud van de wijzigingsregeling

Sinds de vaststelling van de Structuurvisie RO (Svro) in 2010 zijn op provinciaal niveau diverse besluiten genomen die verwerkt zijn in de Svro:

- Transitie van stad en platteland, een nieuwe koers (PS december 2011)
- Structuurvisie RO deel D Brainport oost (PS juni 2011)
- Structuurvisie RO deel E Grenscorridor N69 (PS juni 2012)
- Intrekking van de Reconstructie- en gebiedsplannen (PS maart 2012 en februari 2014)
- Brabant: Uitnodigend Groen 2012-2022 (PS september 2012)
- Samenhangend beleid voor de Ondergrond (PS september 2013)
- Transitie naar een zorgvuldige veehouderij 2020 (PS maart 2013)
- Investeringsagenda Agenda van Brabant (PS december 2010 en PS juni 2013)

Met name de besluiten rondom Transitie naar een zorgvuldige veehouderij 2020 betekenen een forse verandering van beleid voor de primaire agrarische sector.

De provincie geeft in de structuurvisie de hoofdlijnen van het ruimtelijke beleid tot 2025. Met de structuurvisie vindt de provincie de balans tussen toelatingsplanologie en ontwikkelingsplanologie. Het stellen van heldere kaders biedt daarbij duidelijkheid voor nieuwe ontwikkelingen of voor een efficiënte uitvoering.

De structuurvisie beschrijft een aantal trends en ontwikkelingen die ruimtelijke keuzes op provinciaal niveau vergen. Daarnaast beschrijft de structuurvisie de onderscheidende kwaliteiten van de provincie Noord-Brabant. Op basis van de beschreven trends en kernkwaliteiten geeft de structuurvisie ruimtelijke keuzes voor de toekomstige ontwikkeling van Noord-Brabant. De provincie kiest voor een ontwikkeling waarin de kwaliteiten van de provincie sturend zijn bij de ruimtelijke keuzes die de komende jaren op de provincie afkomen. Daardoor dragen ontwikkelingen bij aan de kracht en identiteit van Noord-Brabant. De ruimtelijke keuzes geven invulling aan het streven naar ruimtelijke kwaliteit en zijn van provinciaal belang.

Toets

Op basis van de structuurvisie is onderhavig plangebied gelegen in het stedelijk concentratie gebied. In het stedelijk concentratiegebied, inclusief de bijbehorende zoekgebieden voor verstedelijking, wordt de bovenlokale verstedelijkingsbehoefte opgevangen. Het onderhavige plangebied maakt onderdeel uit van de stedelijke regio Bergen op Zoom en Roosendaal. Met de provincie maken gemeenten in regionaal verband afspraken over de verdeling van het verstedelijkingsprogramma. De provincie vindt het daarnaast belangrijk dat gemeenten bij ruimtelijke afwegingen, het principe van zorgvuldig ruimtegebruik toepassen. Dit betekent dat eerst gekeken wordt naar mogelijkheden voor intensivering of hergebruik op of binnen bestaand bebouwd gebied. De provincie wil nieuw ruimtebeslag zoveel mogelijk voorkomen.

Conclusie

De ontwikkeling past binnen de uitgangspunten van intensivering en hergebruik. De ontwikkeling is daarmee in overeenstemming met de provinciale structuurvisie.

Verordening ruimte

De Verordening ruimte draagt bij aan het realiseren van de provinciaal ruimtelijke belangen en doelen zoals die benoemd zijn in de structuurvisie en bevat hiertoe instructieregels die voor gemeenten van belang zijn bij het opstellen van hun bestemmingsplannen. Provinciale Staten hebben in hun vergadering van 11 mei 2012 de Verordening ruimte 2012 vastgesteld. De Verordening ruimte 2012 betreft een actualisering van de Verordening ruimte 2011 en is op 11 mei 2012 vastgesteld door de Provinciale Staten van Noord-Brabant. Met ingang van 1 juni 2012 is de verordening in werking getreden. De actualisatie bevat onder andere de volgende onderwerpen:

- wijziging van de begrenzing van de groenblauwe mantel;
- aanpassingen in verband met rijksregelgeving (het omzetten van ontheffingsmogelijkheden naar algemene regels en diverse aanpassingen aan het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening);
- aanpassingen in verband met onvolkomenheden en onduidelijkheden;
- aanpassingen vanwege ervaringen uit de praktijk;
- invoeren van een algemene ontheffingsmogelijkheid.

De Verordening ruimte 2014 is op 7 februari 2014 vastgesteld. Op 19 maart is de verordening in werking getreden. Ten opzichte van de Verordening ruimte 2012 omvat de ontwerpverordening diverse wijzigingen. Deze hebben in hoofdzaak betrekking op:

- vereenvoudiging en verduidelijking: de opbouw van de Verordening ruimte 2014 is gewijzigd waardoor deze beter aansluit bij de systematiek van de bestemmingsplannen. Daarnaast is er gekozen voor een directer taalgebruik en meer opsommingen, eenvoudigere zinnen en herkenbare formuleringen;
- wijzigingen vanwege het rijksbeleid: met de vaststelling van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is het rijksbeleid gewijzigd. Dat heeft ook gevolgen voor de kaders die in de provinciale verordening zijn opgenomen;
- wijzigingen vanwege het landbouwbeleid;
- wijzigingen vanwege het natuurbeleid.

Het plangebied is gelegen in het stedelijk concentratiegebied. Derhalve zijn voor het plan de speerpunten concentratie van verstedelijking, zorgvuldig ruimtegebruik en meer aandacht voor ruimtelijke kwaliteit aan de orde. Binnen het als zodanig aangewezen stedelijk gebied is de gemeente in het algemeen vrij om te voorzien in stedelijke ontwikkeling. De verordening vereist dat in de gemeentelijke planvorming wordt verantwoord dat de ruimtelijke

mogelijkheden binnen het bestaand stedelijk gebied zo goed mogelijk worden benut. Deze verantwoording dient gebaseerd te zijn op concreet beleid vastgelegd in een gemeentelijke structuurvisie. Het accent ligt op inbreiden en herstructureren. Daarnaast moet aandacht worden besteed aan de mogelijkheden die compacte bouwwijzen bieden om het ruimtegebruik te intensiveren. Ook moet bestaande, nieuwe of te herontwikkelen ruimte intensiever worden benut. Door verschillende functies op een locatie te combineren kan extra ruimtebeslag worden voorkomen of beperkt. In stedelijke gebieden is dit mogelijk door het combineren van functies als wonen, werk en zorg.

Conclusie

Het project omvat nieuwbouw op het voormalige terrein van Nedalco. Het beleid in de Verordening ruimte vormt derhalve geen belemmering voor doorgang van onderhavig plan.

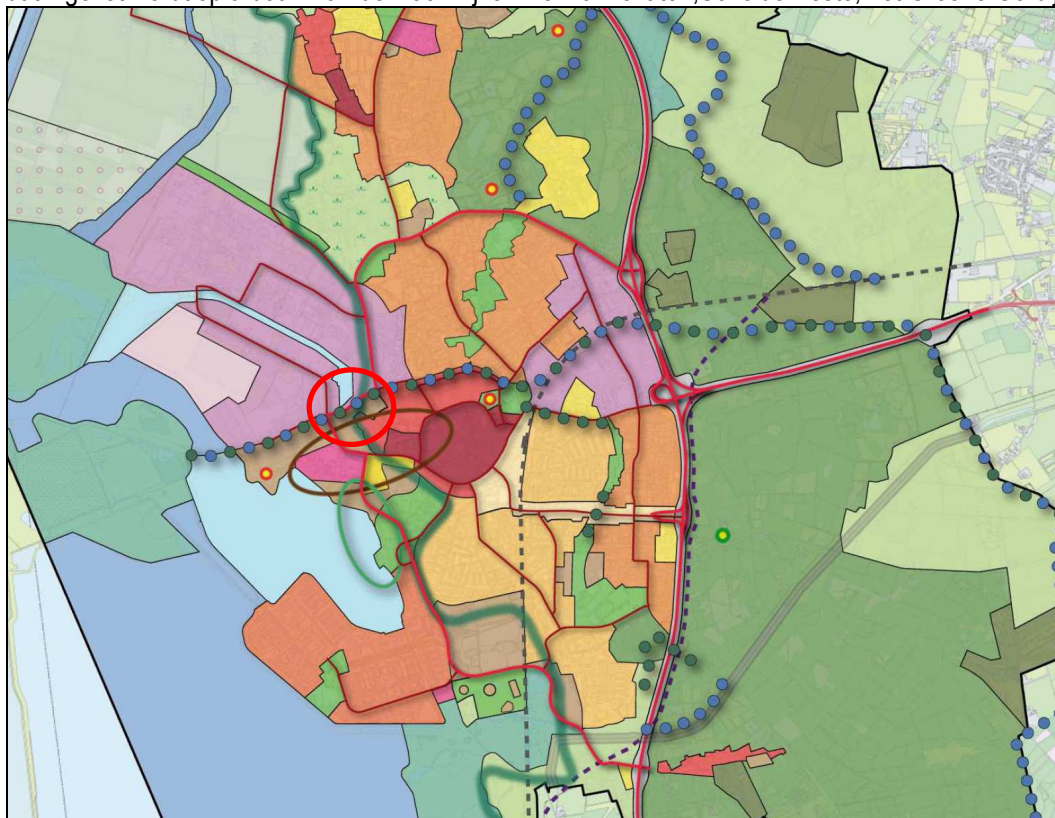
3.4 Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid is neergelegd in een veelheid aan (structuur)plannen, stedenbouwkundige plannen, beleidsnotities en andere beleidsstukken. In de onderstaande tekst wordt ingegaan op de voor het plangebied meest relevante beleidsdocumenten.

Structuurvisie Bergen op Zoom 2030

De op 22 september 2011 door de gemeenteraad van Bergen op Zoom vastgestelde Structuurvisie voor het grondgebied van de gemeente levert een integrale samenhangende ruimtelijke visie voor de stad Bergen op Zoom en de kernen Halsteren, Lepelstraat, Heimolen, Klutsdorp en Kladde. De planhorizon van de structuurvisie reikt tot 2030. Binnen die termijn moet rekening worden gehouden met een lichte bevolgingskrimp als geheel, maar vooral ook met een daling van de beroepsbevolking door een toenemende vergrijzing. In het document wordt onder meer ingegaan op hoe verder te gaan met de reeds in gang gezette woonprojecten, de toekomst van de bedrijventerreinen, de fysieke infrastructuur, de recreatieve potenties, het water en het groen in en rondom de stad.

In de structuurvisie wordt het plangebied aangemerkt als woonwijk in afbouw of oprichting. Voor deze typering geldt dat ingezet wordt op afbouw van de woonwijken De Markiezaten, Schelde Veste, het Groene Gordijn en De Schans.

Afbeelding 5: integrale structuurvisiekaart Structuurvisie Bergen op Zoom 2030

Waterplan

Voor de gemeente Bergen op Zoom is in 2001 een waterplan opgesteld waarin alle verschijningsvormen van water in samenhang zijn bekeken. Het opstellen van het plan heeft plaatsgevonden in samenwerking met alle betrokken waterpartners en is in februari 2002 vastgesteld. Op basis van de uitgangspunten van het waterplan is het vigerende Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) van kracht geworden in 2003. Dit plan is geactualiseerd en als verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP 2013-2017) in februari 2013 door de gemeenteraad vastgesteld.

Het waterplan besteedt integraal aandacht aan de ontwikkelingen en problemen op het gebied van watersystemen en waterketen. Het watersysteem bestaat uit hemel-, grond- en oppervlaktewater. De waterketen omvat alle drink- en afvalwater, kortom alle water in de buis. Met het waterplan willen de waterpartners het beleid meer op elkaar afstemmen. Bovendien willen ze gezamenlijk werken aan het herstel van veilige, gezonde, duurzame en veerkrachtige watersystemen en een duurzame, samenhangende waterketen. Daarbij staat centraal de verbetering van het leefmilieu van mens, dier en plant alsmede het evenwicht in economische en ecologische ontwikkelingen.

Vanuit de gezamenlijke beleidsplannen is een visie voor de gewenste situatie in 2050 (streefbeeld) ontwikkeld voor het waterplan. Vervolgens zijn aan de hand van het streefbeeld de ambities voor de lange, korte en middellange termijn vastgelegd. Kernelementen van het streefbeeld c.q. de lange termijn ambitie zijn:

1. schoon oppervlaktewater en waterbodem;
2. schoon grondwater;
3. evenwichtige flora en fauna;
4. water vasthouden en bergen;
5. voorkomen wateroverlast;
6. alleen afvalwater zuiveren (geen regenwater via de riolering transporteren/lozen);
7. duurzame watervoorziening (beperkt drinkwatergebruik en water op maat).

Het waterplan levert geen belemmeringen op voor onderhavig plan. In de waterparagraaf in hoofdstuk 4 van deze toelichting wordt nader ingegaan op het aspect water.

Gevoeligheidsanalyse groepsrisico Bevi-inrichtingen

In het kader van het uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011 is een gevoeligheidsanalyse groepsrisico voor bedrijven die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) uitgevoerd. In de analyse, die door de gemeenteraad is vastgesteld op 6 maart 2012, zijn de toekomstplannen van de gemeente uit de structuurvisie getoetst op 'groepsrisico'; dit wil zeggen dat per Bevi-bedrijf - bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken – is berekend wat in de toekomst de gevolgen zijn voor de omgeving van het bedrijf, als er een incident zou plaatsvinden.

Uit de gevoeligheidsanalyse blijkt dat de toekomstplannen niet leiden tot een toename van het groepsrisico. Daarnaast blijkt dat diverse grootschalige ontwikkelingen tegelijkertijd mogelijk zijn zonder dat een knelpunt voor groepsrisico ontstaat. Zolang nieuwe of herziene bestemmingsplannen passen binnen de structuurvisie, zal het plan geen gevolgen hebben voor het groepsrisico. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op het aspect externe veiligheid.

Hoofdstuk 4 Onderbouwing op onderdelen en milieuparagraaf

In dit hoofdstuk zijn de voor de omgevingsvergunning relevante aspecten in beeld gebracht. Alle benodigde onderzoeken zijn in het kader van het moederplan verricht. Voor deze aspecten wordt verwezen naar het moederplan "Nieuwe Vesting" inclusief de bijbehorende bijlagen. In het bestemmingsplan "Nieuwe Vesting" (vastgesteld op 21 november 2013) is aangetoond dat de beoogde woningbouwontwikkeling mogelijk is.

4.1 Cultuurhistorie en archeologie

Het bouwvolume is gesitueerd in een voormalige vestinggracht. Deze gracht werd omstreeks 1740 gegraven rond het vestingwerk "Bastion Gadelliere". De Smitsvestmuur is daarvan een relict. De breedte van de gracht, gemeten op maaiveldniveau, bedroeg ruim 33 meter. Dat is de afstand van de huidige (gerestaureerde) muur van de Smitsvest tot aan de rooilijn van het straatje "Smitsvest". Dit is tevens de breedte waarbinnen het gebouw geplaatst wordt. Het betreffende gedeelte van de gracht ten oosten van het bastion werd in de eerste helft van de 20ste eeuw gedempt om de potasfabriek uit te kunnen breiden; de westelijke grachthelft bleef open. De gracht was in oorsprong ongeveer 4 meter diep, gerekend vanaf de bovenzijde van de Smitsvestmuur. Bij het graven van de gracht werden alle eventueel aanwezige oudere sporen (bewoning, eerder vesting, etc.) uitgewist. Onder het straatje Smitsvest kunnen nog oude sporen aanwezig zijn. Dit straatje werd in de 19de eeuw aangelegd op sterk opgehoogde vestinggronden.

Advies

In het bouwvolume bevinden zich geen archeologische waarden meer, met uitzondering van een smalle strook aan de zijde van het straatje Smitsvest (oostzijde bouwvolume). Voor het bouwplan is een voorafgaand archeologisch onderzoek niet nodig. Wel is het raadzaam om bij het uitgraven van de bouwput waarnemingen te verrichten aan de zijde van het straatje Smitsvest. Op die plaats kan inzicht verkregen worden in de mate van ophoging en het looppniveau van de omgeving voor de aanleg van de vestingwerken. Dit kan het best gebeuren in de vorm van een lichte archeologische begeleiding tijdens het uitgraven van de bovenste 3 meter van de bouwput, gerekend vanaf maaiveld van het straatje Smitsvest. De uitvoerder van de grondwerken dient de start van het werk tijdig te melden bij de gemeentelijk archeoloog van Bergen op Zoom.

4.2 Water

Beleid gemeente

De gemeente Bergen op Zoom heeft in 2001 een waterplan opgesteld waarin alle verschijningsvormen van water in samenhang zijn bekeken. Dit plan is opgesteld in samenwerking met alle betrokken waterpartners en zowel door de gemeenteraad als het waterschapsbestuur in 2002 vastgesteld. De meeste uitgangspunten van het waterplan zijn nog steeds van kracht en bovendien nader uitgewerkt in het geactualiseerde verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP 2013-2017) dat in februari 2013 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Bovendien heeft de gemeente sinds de inwerkingtreding van de wet gemeentelijke watertaken (2008) verschillende zorgplichten ten aanzien van water in het stedelijk gebied. Het gaat om de zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Voor het stedelijk afvalwater is deze zorgplicht uitgewerkt in het vigerende vGRP. De zorgplichten voor hemel- en grondwater komen voor de gemeente pas om de hoek kijken als grondeigenaren zelf niet voor een adequate verwerking van het water kunnen zorgen. In deze gevallen dient de gemeente voor voorzieningen te zorgen waarop particulieren kunnen aansluiten. Belangrijke voorwaarde is wel dat de maatregelen doelmatig zijn. Welke maatregelen worden getroffen, is zeer sterk locatie-afhankelijk. Zo zijn andere maatregelen nodig als de grondwaterstand laag is en er sprake is van een zandige bodem dan wanneer de bodem uit klei bestaat en het grondwater in een groot deel van het jaar reikt tot aan het maaiveld. Gezamenlijk met het waterschap dient hieromtrent een juiste (lees passende) keuze te worden gemaakt. Een passende aanpak is vastgelegd in de nota Watertaken: Gemeentelijke Wateropgave Bergen op Zoom, daterend uit 2009.

Tenslotte zorgt de gemeente voor de ruimtelijke inpassing van de diverse voorzieningen voor het waterbeheer. Ook in dat opzicht wordt bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening gehouden met noodzakelijke voorzieningen vanuit zowel het integraal waterbeleid als het rioleringsplan.

Beleid Waterschap Brabantse Delta

Het waterschap Brabantse Delta is verantwoordelijk voor het waterbeheer in de gemeente. Het gaat dan om het waterkwantiteits- en -kwaliteitsbeheer, de waterkeringzorg, waterzuivering, het grondwaterbeheer, het waterbodembeheer en in een aantal gevallen ook het scheepvaartbeheer.

Het waterschap heeft de grondslag van haar beleid opgenomen in het waterbeheersplan 2016-2021, wat is afgestemd op Europees, nationaal en provinciaal beleid. Belangrijke speerpunten uit het waterbeheerplan zijn veiligheid, droge voeten, voldoende water, gezonde natuur, schoon water, genieten van water en het waterschap als calamiteitenorganisatie. Bovendien richt het waterschap met genoemde hoofdlijnen van het waterbeheer zich in toenemende mate op de samenwerking met de mogelijkheid in de verbinding meer maatwerk toe te passen, voor zover doelmatig.

In een toetsingskader RO "De ruimte blauw geordend", heeft het waterschap aangegeven wat de ruimtelijke consequenties zijn van het waterbeleid. Verder heeft het waterschap waar nodig nog toegespitst beleid en beleidsregels op verschillende thema's/speerpunten uit het waterbeheersplan en heeft het waterschap een eigen verordening; De Keur en de legger. De Keur bevat gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen die consequenties hebben voor de waterhuishouding en het waterbeheer. De legger geeft aan waar de waterstaatswerken liggen, aan welke afmetingen en eisen die moeten voldoen en wie onderhoudsplichtig is. Veelal is voor diverse ingrepen met betrekking tot de waterhuishouding een ontheffing of watervergunning gerelateerd aan de Keur van het waterschap benodigd. De Keur is onder andere te raadplegen via de site van waterschap Brabantse Delta.

Het waterschap hanteert bij nieuwe ontwikkelingen het principe van waterneutraal bouwen, waarbij gestreefd wordt naar het behoud of herstel van de 'natuurlijke' waterhuishoudkundige situatie. Vanwege dit principe wordt bij uitbreiding van verhard oppervlak voor de omgang met hemelwater uitgegaan van de voorkeursvolgorde infiltreren, bergen, afvoeren. De technische eisen en uitgangspunten voor het ontwerp van watersystemen zijn opgenomen in de 'beleidsregel Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak, en de hydrologische uitgangspunten bij de keurregels voor afvoeren van hemelwater'.

Watertoets

Het watertoetsproces is een belangrijk instrument om het waterbelang in ruimtelijke plannen en besluiten te waarborgen. Het gaat daarbij om alle waterhuishoudkundige aspecten, zoals onder meer veiligheid, waterpeil, wateroverlast, watertekort, waterkwaliteit en verdroging, en om alle wateren: rijkswateren, regionale wateren en grondwater. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar in gesprek brengt. In dit kader voeren waterschap en gemeente vooroverleg, waaruit de volgende doelen, uitgangspunten en criteria voor dit plan zijn afgesproken:

- Een duurzame benadering van de waterstromen in relatie tot de ruimtelijke functie van het gebied;
- Afkoppeling van het schone regenwater mede als bijdrage in relatie tot gescheiden riolering.

Beschrijving huidige situatie

Noordelijk van het te realiseren appartementencomplex ligt de Zoom als stedelijke waterloop. De Zoom, een gegraven turfvaart en komende van net over de Belgische grens, stroomt iets verderop uit over een stuw in de Theodorushaven. Bij de planontwikkeling van de Nieuwe Vesting krijgt de Zoom een nieuwe open en zichtbare uitstroming in de in te richten singelstructuur van dit plan. De werkzaamheden daarvoor zijn inmiddels in uitvoering. Voor het overige ligt het voormalige Nedalco-terrein, waar ontwikkeling van de Nieuwe Vesting is gesitueerd er nog grotendeels open en braak bij. De bestaande afvoer naar de Theodorushaven over de stuw zal daarbij ook blijven bestaan. Bij de ontwikkeling van het gebied wordt een gescheiden rioolstelsel aangelegd, waaraan inmiddels ook uitvoering wordt gegeven bij de al zojuist genoemde inrichting van het gebied.

Beschrijving toekomstige situatie

Voor de waterhuishouding is de toekomstige situatie van de Nieuwe Vesting beschreven in de onlangs opgestelde waterupdate Schelde Vesting (voor nadere details over de toekomstige waterhuishouding, zoals peil, hoedanigheid, waterberging, etc., wordt daarom hiernaar verwezen). Daarbij stroomt het water uit de Zoom in de singelstructuur als stedelijk oppervlaktewater van dit gebied. Deze singels staan ook in verbinding met de Ham, de Oude Binnen- en Vissershaven. Het schone afstromende regenwater uit het gebied zal direct of indirect worden geloosd in dit stedelijk oppervlaktewater. Het appartementencomplex dat tegen het stedelijke oppervlaktewater is gesitueerd zal het regenwater rechtstreeks hierop lozen.

Het gebied is voorzien van een vuilwaterafvoer als rioleringssysteem voor het afvalwater. Het huishoudelijk afvalwater zal worden afgevoerd middels aansluiting op de vuilwaterafvoer van deze riolering.

Gevolgen voor het water

Dit plan betreft de aangepaste situering en invulling van het appartementencomplex Smitsvest. Voor de waterhuishouding betreft het in hydrologisch opzicht een neutrale situatie. Het afstromende regenwater van betreffende appartementencomplex zal direct op het naastliggende oppervlaktewater worden geloosd. Alle huishoudelijk afvalwater afkomstig van de aanwezige appartementen dienen aangesloten te worden op de vuilwaterafvoer van de riolering.

Om verontreiniging van hemelwater te voorkomen, is voor nieuwbouw de (uitwendige) toepassing van uitlogende materialen niet gewenst. Door gerichte communicatie, waar mogelijk met de ontwikkelaar/eigenaar zelf, zal informatieverstrekking over de mogelijkheden van duurzaam bouwen en het toepassen van duurzame bouwmaterialen plaats hebben.

Juridische vertaling

Ruimtelijk zijn in het betreffende plangebied met alleen het appartementencomplex geen direct aanwijsbare voorzieningen aanwezig in relatie tot het water. Het aanwezig oppervlaktewater ligt buiten het plangebied. Als zodanig ontbreekt bij dit plan elke benodigde aanduiding op de kaart ten behoeve van de waterhuishouding. Met betrekking tot de genoemde voorzieningen als het gescheiden (riool)stelsel wordt verwezen naar het vigerende rioleringsplan van de gemeente.

Advies waterbeheerder

Het waterschap heeft op 2016 het onderhavige plan voorzien van een positief advies.

Hoofdstuk 5 Milieuaspecten

In dit hoofdstuk zijn uitsluitend de voor de ontwikkeling relevante milieuaspecten in beeld gebracht. De overige aspecten zijn reeds onderzocht in het kader van het moederplan. Voor deze aspecten wordt verwezen naar het moederplan "Nieuwe Vesting" inclusief de bijbehorende bijlagen. In het bestemmingsplan "Nieuwe Vesting" (vastgesteld op 21 november 2013) is aangetoond dat de beoogde woningbouwontwikkeling mogelijk is.

5.1 Bedrijven en milieuzonering

Toetsingskader

Milieuzonering is het aanbrengen van een noodzakelijke ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies ter bescherming of vergroting van de kwaliteit van de leefomgeving. Milieuzonering beperkt zich in het algemeen tot de milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geur, stof, geluid en gevaar. Voor een verantwoorde inpassing van bedrijvigheid in haar fysieke omgeving of van gevoelige functies nabij bedrijven wordt gebruik gemaakt van de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (VNG, uitgave 2009).

Richtafstanden

In de VNG-publicatie is een richtafstandenlijst opgenomen in relatie tot het omgevingstype rustige woonwijk. In deze lijst zijn bedrijven op grond van hun potentiële milieubelasting ingedeeld in zes categorieën. In onderstaande tabel zijn de milieucategorieën en richtafstanden uit de VNG-publicatie overgenomen.

Tabel: Milieucategorieën en richtafstanden

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype 'rustige woonwijk'* in meters
1	10
2	30
3.1	50
3.2	100
4.1	200
4.2	300
5.1	500
5.2	700
5.3	1000
6	1500

* indien de omgeving is te typeren als 'gemengd gebied', gelden kleinere richtafstanden, namelijk één afstandstap kleiner (Zie de VNG-publicatie, paragraaf 2.3.).

De VNG-publicatie geeft richtafstanden, gebaseerd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk. Daarnaast kent de publicatie het omgevingstype 'gemengd gebied'. Indien de aard van de omgeving dit rechtvaardigt kunnen gemotiveerd kleinere richtafstanden worden aangehouden bij het omgevingstype 'gemengd gebied', dat gezien de aanwezige functiemenging of ligging nabij drukke wegen een hogere milieubelasting kent. De reductie met één afstandstap leidt niet tot een lager beschermingsniveau voor gevaar.

Naast voorgaande omgevingstypen kent de publicatie ook gebieden met functiemenging. Bij functiemenging kan gedacht worden aan:

- Stadscentra, dorpskernen en winkelcentra;
- Horecaconcentratiegebieden;
- Zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen;
- (delen van) woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid.

Situatie ter plaatse

Het appartementencomplex Smitsvest ligt op korte afstand van de hoofdinfrastructuur van Bergen op Zoom. De afstand tot de gebiedsontsluitingsweg Van Gorkumweg/Randweg West bedraagt zo'n 60 tot 70 meter. Smitsvest ligt daarnaast in een omgeving waar bewust functiemenging wordt nagestreefd. Op circa 200 meter ligt onder andere het Groot Arsenaal. Het Groot Arsenaal heeft een gemengde bestemming waarbinnen allerlei functies zijn toegestaan. Daarnaast zijn in het gebied Nieuwe Vesting, waarbinnen Smitsvest is gelegen, diverse gronden bestemd voor 'Wonen – Uit te werken' met functieaanduiding 'specifieke vorm van gemengd'. Hier kunnen woningen met bijbehorende voorzieningen mogelijk gemaakt worden. Onder bijbehorende voorzieningen worden maatschappelijke functies, dienstverlening, detailhandel, horeca en bedrijven t/m categorie 2 verstaan.

Aan de overzijde van de Van Gorkumweg/Randweg West en Boerenverdriet liggen de bedrijventerreinen Theodorus haven-Noordland en De Poort-Staakberg. In het gebied aan de overzijde van de Smitsvest liggen woningen, kantoorgebouwen, een school en sportvelden. De wijk ten zuiden van Nieuwe vesting is te typeren als een gemengd gebied. Hier is ook een grote verscheidenheid aan functies te vinden. In de directe omgeving van Smitsvest zijn dat vooral woningen. De dichtstbijzijnde andere functies zijn een behandelcentrum (Klein Arsenaal), een café, een bedrijfsbestemming voor opslag (maximaal categorie 2) en een theater/poppodium.

Aangezien het appartementencomplex direct naast de hoofdinfrastructuur ligt en er sprake is van ligging in een gebied met een matige tot sterke functiemenging, kan voor het beoordelen van de invloed van de omgeving op de planlocatie worden uitgegaan van het omgevingstype gemengd gebied.

Invloed omliggende wijken

Zoals voorgaand is gebleken ligt de planlocatie voor appartementencomplex Smitsvest in een gebied dat te typeren is als gemengd gebied. Dat geldt ook voor de omliggende wijken ten oosten en zuiden hiervan. Uit onderstaande tabel blijkt dat de daar gevestigde functies geen milieubelasting veroorzaken op het plangebied. De genoemde richtafstanden zijn namelijk allemaal kleiner dan de werkelijke afstanden.

<i>Functie/naam</i>	<i>Adres</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>SBI-code 2008</i>	<i>Grootste afstand (gemengd gebied)</i>	<i>Milieu categorie</i>
<i>Groot Arsenaal en Spiritum</i>	<i>Rijtuigweg 44</i>	<i>Hotels en pensions met keukens, conferentieoord en congresscentra, cafés, bars</i>	<i>5510, 563.1</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>Kantorencomplex</i>	<i>Rijtuigweg 8-16</i>	<i>Overige zakelijke dienstverlening: kantoren</i>	<i>78.A</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>RSG 't Rijks</i>	<i>Rijtuigweg 2-6</i>	<i>Scholen, gymnastiekzalen</i>	<i>8531, 931.F</i>	<i>10</i>	<i>2</i>
<i>Klein Arsenaal</i>	<i>Dubbelstraat 90</i>	<i>Artsenpraktijken, klinieken en dagverblijven</i>	<i>8621, 8622, 8623</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>Café Krijnen</i>	<i>Dubbelstraat 88</i>	<i>Cafés, bars</i>	<i>563.1</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>Bedrijfsbestemming voor opslag</i>	<i>Molenbergstraat 3-5</i>	<i>Opslaggebouwen</i>	<i>52109.B</i>	<i>10</i>	<i>2</i>
<i>Poppodium Gebouw-T</i>	<i>Wilhelminaveld 96</i>	<i>Theaters, schouwburgen, concertgebouwen, evenementenhallen</i>	<i>9004</i>	<i>10</i>	<i>2</i>

Invloed omliggende bedrijventerreinen

Op het bedrijventerrein De Poort-Staakberg, dat ten noordoosten van het plangebied ligt, zijn aan de zijde van het plangebied vooral kantoren gesitueerd. Het leegstaande pand aan de Slingerweg 5 dat vooral geschikt is voor op- en overslagactiviteiten is bestemd voor categorie 3.2. Deze bedrijven op bedrijventerrein De Poort-Staakberg veroorzaken geen milieubelasting op het plangebied, zoals blijkt uit onderstaande tabel.

<i>Functie/naam</i>	<i>Adres</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>SBI-code 2008</i>	<i>Grootste afstand (gemengd gebied)</i>	<i>Milieu categorie</i>
<i>Kantoren</i>	<i>Boerenverdriet 18-20</i>	<i>Overige zakelijke dienstverlening: kantoren</i>	<i>78.A</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>Leegstaand</i>	<i>Slingerweg 5</i>	<i>leegstand</i>		<i>50</i>	<i>3.2</i>

Uit het bestemmingsplan Theodorus haven-Noordland volgt dat zich op het bedrijventerrein bedrijven mogen vestigen van categorie 2 t/m 5.2. In de directe omgeving van appartementencomplex zijn enkel bedrijven toegestaan zover deze voorkomen in de milieucategorieën 2 t/m 3.2 en 3.1 t/m 4.2 (afhankelijk van de ligging).

In een omgevingstype gemengd gebied is 200 meter de richtafstand behorende bij een bedrijf in milieucategorie 4.2. Om te bepalen of er milieubelastende bedrijfsactiviteiten op industrieterrein Theodorus haven-Noordland zijn

gevestigd die mogelijk invloed hebben op het appartementencomplex Smitsvest, is het slechts noodzakelijk om de bedrijven binnen een afstand van 200 meter te inventariseren. Dit betreft twee bedrijven (zie onderstaande tabel). De grootste richtafstand van Markiezaat Container Terminal reikt over het plangebied. Deze grootste richtafstand wordt veroorzaakt door het aspect geluid. Het industrieterrein Theodorushaven-Noordland is een ingevolge de Wet geluidhinder gezoneerd industrieterrein. Het plangebied ligt binnen de geluidzone van het industrieterrein. Voor het aspect geluid is een separaat onderzoek uitgevoerd naar de invloed van het ingevolge de Wet geluidhinder gezoneerd industrieterrein.

Voor de overige milieuaspecten levert industrieterrein Theodorushaven-Noordland geen belemmeringen op voor het initiatief.

<i>Functie/naam</i>	<i>Adres</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>SBI-code 2008</i>	<i>Grootste afstand (gemengd gebied)</i>	<i>Milieu categorie</i>
<i>Jongeneel</i>	<i>Kade 2</i>	<i>Groothandel in hout en bouwmaterialen: - algemeen: b.o. > 2000 m2</i>	4673.1	30	3.1
<i>Markiezaat Container Terminal</i>	<i>Vierlinghweg 25</i>	<i>Laad-, los- en overslagbedrijven t.b.v. binnenvaart: containers</i>	52242. 1	200	4.2

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering is geen belemmering voor het initiatief.

5.2 Lucht

Toetsingskader

Het afwijken van het bestemmingsplan met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2 of 3 van de Wet algemene bepalingen betreft de uitoefening van een bevoegdheid als bedoeld in artikel 5.16, tweede lid, van de Wet milieubeheer (Wm) die gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit. Op grond van artikel 5.16, eerste lid, van de Wm is vaststelling van het bestemmingsplan mogelijk, indien aannemelijk is gemaakt dat:

- als gevolg van het plan, al dan niet nadat maatregelen zijn getroffen, de grenswaarden niet worden overschreden (artikel 5.16, eerste lid, sub a, van de Wm);
- als gevolg van het plan de concentratie van stoffen in de buitenlucht per saldo verbeterd of ten minste gelijk blijft (artikel 5.16, eerste lid, sub b1 van de Wm);
- als gevolg van het plan bij een beperkte toename van de concentratie van stoffen in de buitenlucht, door een met de activiteiten samenhangende maatregel of optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbeterd (artikel 5.16, eerste lid, sub b2 van de Wm);
- als gevolg van het plan, al dan niet nadat maatregelen zijn getroffen, de toename van stoffen waarvoor grenswaarden zijn gesteld 'niet in betekende mate bijdraagt' aan de concentratie in de buitenlucht (artikel 5.16, eerste lid, sub c van de Wm); of
- het te nemen besluit een besluit is dat genoemd of beschreven is in of betrekking heeft op een ontwikkeling of voorgenomen besluit welke is genoemd of beschreven in, dan wel past binnen of in elk geval niet in strijd is met een door de Minister of andere bestuursorganen vastgesteld programma dat is gericht op het bereiken van de grenswaarden (artikel 5.16, eerste lid, sub d van de Wm).

Situatie ter plaatse

In artikel 5.16 Wm is tevens bepaald dat in bepaalde categorieën van gevallen, die niet in betekende mate bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit, geen directe toetsing aan de grenswaarden hoeft plaats te vinden. In het 'Besluit niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' en de 'Regeling niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' zijn deze categorieën van gevallen aangewezen.

Zo valt een woningbouwlocatie onder de in deze regelgeving aangewezen categorieën indien een dergelijke locatie, in geval van één ontsluitingsweg, netto niet meer dan 1.500 woningen omvat. Daarbij is door het toenmalige ministerie van VROM, zo blijkt uit het rapport 'Bepaling van IBM planomvang op basis van herziene uitgangspunten' van december 2006, uitgegaan van gemiddeld 2,6 voertuigbewegingen per woning per weekdag. Een toename van

de verkeersintensiteit met maximaal 3.900 voertuigbewegingen per weekdag (1.500 woningen * 2,6 voertuigbewegingen per woning per weekdag) draagt dus niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

In voorliggende situatie worden er 23 woningen gerealiseerd. Het aantal woningen ligt ruimschoots onder de 1500 woningen per ontsluitingsweg. De ontwikkeling draagt niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. In een dergelijk geval is een nader onderzoek naar de concentratie en toetsing van de luchtkwaliteitgrenswaarden niet aan de orde.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit is geen belemmering voor het initiatief.

5.3 Geluid

Toetsingskader

In de Wet geluidhinder (Wgh) is bepaald dat voor locaties waar woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen kunnen worden gerealiseerd, de geluidbelasting wordt onderzocht binnen de zones behorende bij verkeerswegen, spoorwegen en industrieterreinen.

Resultaten onderzoek

Het onderzoek is noodzakelijk omdat het plangebied binnen de geluidzone van de Van Gorkumweg, Boerenverdriet en de Vierlinghweg. Daarnaast ligt het bouwplan binnen de geluidzone van industrieterrein Theodorushaven. Daarom moet toetsing plaatsvinden aan de Wet geluidhinder.

Uit informatie van de gemeente blijkt dat de overige wegen rondom het plangebied als een 30 km/uur zone zijn ingericht. De geluidemissie van 30 km/uur wegen hoeft in het kader van de Wet geluidhinder niet beoordeeld te worden. Wel is de geluidbelasting ervan inzichtelijk gemaakt voor een goede ruimtelijke ordening.

Wegverkeerslawaaai

Toetsing aan de Wet geluidhinder moet per geluidbron gebeuren. De berekeningsresultaten zijn daarom per geluidbron beschouwd. De resultaten van de berekeningen zijn samengevat in onderstaande tabel. Elk toetspunt heeft diverse beoordelingshoogten. In de tabel is per toetspunt is steeds de hoogste geluidbelasting weergegeven. Tussen haakjes staat de beoordelingshoogte met de hoogste geluidbelasting).

Omschr.	Geluidbelasting**					Industriela waai [dB(A)]*	L _{cum}
	Wegverkeerslawaai [dB]						
	Van Gorkumweg	Boerenver driet	Vierlinghweg	30 km plangebied	30 km buiten plangebied		
Smitsv 1	53 (18m)	52 (18m)	39 (18m)	34 (18m)	34 (18m)	51 (18m)	60(18m)
Smitsv 2	53 (18m)	52 (18m)	40 (18m)	33 (18m)	34 (18m)	52 (18m)	61 (18m)
Smitsv 3	58 (18m)	52 (18m)	44 (18m)	21 (3m)	23 (9m)	56 (18m)	63 (18m)
Smitsv 4	58 (18m)	52 (18m)	44 (18m)	23 (3m)	21 (9m)	56 (18m)	63 (18m)
Smitsv 5	58 (18m)	51 (18m)	44 (18m)	21 (3m)	19 (9m)	56 (18m)	63 (18m)
Smitsv 6	58 (18m)	50 (18m)	44 (18m)	21 (3m)	18 (3m)	56 (18m)	63 (18m)
Smitsv 7	59 (18m)	50 (18m)	44 (18m)	21 (3m)	23 (3m)	56 (18m)	63 (18m)
Smitsv 8	59 (18m)	49 (18m)	44 (18m)	21 (3m)	23 (3m)	56 (18m)	63 (18m)
Smitsv 9	59 (18m)	49 (18m)	44 (18m)	21 (3m)	23 (3m)	56 (18m)	63 (18m)
Smitsv 10	56 (18m)	30 (9m)	42 (18m)	34 (18m)	27 (18m)	55 (18m)	61 (18m)
Smitsv 11	56 (18m)	34 (9m)	41 (18m)	33 (18m)	28 (18m)	55 (18m)	60 (18m)
Smitsv 12	56 (18m)	35 (9m)	41 (18m)	35 (18m)	28 (18m)	54 (18m)	60 (18m)
Smitsv 13	40 (9m)	37 (12m)	27 (15m)	41 (18m)	36 (18m)	46 (3m)	47 (9m)
Smitsv 14	41 (12m)	34 (12m)	26 (12m)	43 (18m)	37 (18m)	45 (3m)	48 (3m)
Smitsv 15	38 (15m)	31 (18m)	24 (15m)	46 (18m)	38 (18m)	45 (3m)	48 (18m)
Smitsv 16	41 (12m)	28 (9m)	27 (18m)	42 (9m)	36 (18m)	45 (3m)	48 (3m)
Smitsv 17	51 (-4m)	34 (-4m)	36 (-4m)	24 (-4m)	16 (-4m)	51 (-4m)	56 (-4)

*in rood zijn de waarde weergegeven waar de maximale ontheffingswaarde wordt overschreden.

** Op de weergegeven geluidbelasting is de aftrek conform art. 110g Wgh toegepast. Voor de 30 km/uur wegen is deze aftrek niet toegepast. Ook op de gecumuleerde geluidbelasting is de aftrek niet toegepast

Industrielawaai

Industrielawaai van industrieterrein Theodorushaven leidt tot overschrijdingen van de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) op de noordoostelijke, noordwestelijke en zuidwestelijke gevels van het bouwblok Smitsvest. Op de noordwestelijke gevel wordt op de bovenste bouwlaag en op de meeste noordelijk gesitueerde helft van de op een na hoogste bouwlaag ook de maximale ontheffingswaarde van 55 dB(A) overschreden. Op de zuidoostelijke gevel is de berekende geluidbelasting kleiner dan 50 dB(A). Een overzicht van de berekeningsresultaten voor het gehele bouwblok is opgenomen in het akoestisch onderzoek zelf.

Maatregelen

Omdat verschillende geluidreducerende maatregelen bezwaren met zich meebrengen, is het realistisch om voor de gevels hogere waarden aan te vragen voor de geluidbelasting van wegverkeerslawaai.

Conclusie

Wegverkeerslawaai

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat in het plangebied sprake is van overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 48 Lden ten gevolge van de volgende wegen:

- Van Gorkumweg;
- Boerenverdriet.

Er is geen sprake van overschrijding van de voorkeursgrenswaarde ten gevolge van de Vierlinghweg. Woningbouw op deze locatie is niet zonder meer mogelijk. Onderzocht is welke maatregelen kunnen worden getroffen om de geluidbelasting vanwege het wegverkeer te reduceren. Uit dit onderzoek blijkt dat er geen doelmatige maatregelen beschikbaar zijn om de geluidbelasting te reduceren.

Industrielawaai

Uit het akoestisch onderzoek blijkt ook dat de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) in het plangebied ter plaatse van het plan wordt overschreden. De maximaal te verlenen ontheffingswaarde van 55 dB(A) wordt overschreden op de bovenste bouwlaag en een deel van de bouwlaag daar direct onder.

Woningbouw op deze locatie is niet zonder meer mogelijk. Onderzocht is welke maatregelen kunnen worden getroffen om de geluidbelasting vanwege het industrieterrein te reduceren. Uit dit onderzoek blijkt dat er geen doelmatige maatregelen beschikbaar zijn om de geluidbelasting te reduceren.

Cumulatie van geluid

De gecumuleerde geluidbelasting vanwege alle bronnen samen varieert van 42 dB op de zuidoostelijke gevel tot ten hoogste 63 dB op de noordwestelijke gevel.

5.4 Externe veiligheid

Toetsingskader

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van activiteiten die een risico voor de omgeving kunnen opleveren, zoals milieurisico's, transportrisico's en risico's die kunnen optreden bij de productie, het vervoer en de opslag van gevaarlijke stoffen in inrichtingen. Bij de (her)inrichting van een gebied bepaalt de externe veiligheidssituatie mede de ruimtelijke mogelijkheden. Binnen het vakgebied externe veiligheid wordt er onderscheid gemaakt in drie soorten risicobronnen, namelijk transportroutes (weg, water en spoor) inrichtingen met gevaarlijke stoffen en buisleidingen waardoor gevaarlijke stoffen worden getransporteerd.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet onderzoek gedaan worden naar het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de aanwezige risicobronnen.

Het plaatsgebonden risico (PR10-6) is een (berekende) afstand vanaf een risicobron waarbinnen de kans om te overlijden vanwege een ongeval met de aanwezig gevaarlijke stoffen meer dan 1 op een miljoen jaar is. Binnen deze afstand mogen geen kwetsbare objecten aanwezig zijn of worden opgericht binnen het bestemmingsplan. Kwetsbare objecten zijn bijvoorbeeld grote kantoren, kinderdagverblijven e.d.

Het groepsrisico is een berekende waarde die aangeeft of er mogelijk sprake is van veel slachtoffers bij een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om het groepsrisico te berekenen is er inzicht noodzakelijk in de aanwezige populatie binnen het bestemmingsplan en de omgeving ervan. De aanwezigen zijn bepaald op basis van de door de gemeente Bergen op Zoom beschikbaar gestelde gegevens.

Bevi-bedrijven (inrichtingen)

Het Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen) verplicht het bevoegde gezag Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro) afstanden aan te houden tussen gevoelige objecten en risicovolle bedrijven. Het Bevi heeft onder meer tot doel om bij nieuwe situaties toetsing aan de risiconormen te waarborgen.

Het Bevi is van toepassing op vergunningsplichtige risicovolle bedrijven en de nabijgelegen al dan niet geprojecteerde (beperkt) kwetsbare objecten. In artikel 2, lid 1 van het Bevi is opgesomd wat wordt verstaan onder risicovolle bedrijven. Voor de toepassing van het Bevi, wordt een nieuw ruimtelijk besluit gezien als een nieuwe situatie.

Transport externe veiligheid

Beoordeling van de risico's veroorzaakt door het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor, het water en de weg dient plaats te vinden aan de hand van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt), waarin grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico en richtlijnen voor de toepassing van de rekenmethodiek en de verantwoording van het groepsrisico zijn opgenomen.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen langs transportassen die deel uitmaken van het Basisnet Weg, Basisnet Water of Basisnet Spoor kan de berekening van het plaatsgebonden risico achterwege blijven. Hiervoor gelden namelijk de afstanden die in bijlagen in de regeling basisnet zijn opgenomen. Op deze afstanden mag het plaatsgebonden risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen niet meer bedragen dan 10^{-6} per jaar.

Indien binnen het invloedsgebied¹ van een transportas nieuwe ontwikkelingen zijn voorzien en er een overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico of een significante stijging van het groepsrisico optreedt, dient bij de vaststelling van het ruimtelijke besluit, het groepsrisico te worden verantwoord. Volgens het Bevt gelden geen beperkingen voor het ruimtegebruik voor het gebied dat verder ligt dan 200 meter van de transportas. Ten aanzien van de verantwoording dient niet alleen het invloedsgebied van de maatgevende vervoersklasse (GF3: brandbaar

¹ Invloedsgebied: het gebied waarin personen nog worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Dit gebied wordt bepaald door de berekening van het grootst mogelijke ongeval waar nog 1% van de blootgestelde personen dodelijk letsel optreedt.

gas) voor het groepsrisico te worden beschouwd, maar ook de effectafstand die wordt gegenereerd door overige stoffen die over het wegvak worden vervoerd. Zodoende kan het invloedsgebied verder reiken dan 200 meter. Indien dat het geval is en het invloedsgebied reikt tot over het plangebied, moeten wel maatregelen worden overwogen, bijvoorbeeld in het kader van zelfredzaamheid.

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden. Het externe veiligheidsbeleid voor buisleidingen is daarmee in lijn gebracht met het beleid voor inrichtingen en voor vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor.

Situatie ter plaatse

Voor de risico-inventarisatie is uitgegaan van de professionele risicokaart².

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Uit de professionele risicokaart volgt dat het plangebied binnen het invloedsgebied van meerdere Bevi-bedrijven ligt die op het industrieterrein Theodorus haven liggen, te weten: Sabic Innovative Plastics B.V., Nuplex Resins B.V. en Mepavex Logistics B.V.

In het kader van het uitvoeringsprogramma externe veiligheid is in 2011 een "Gevoeligheidsanalyse groepsrisico Bevi-inrichtingen" uitgevoerd (rapportage 6 januari 2012). In de gevoeligheidsanalyse is voor het berekenen van het groepsrisico uitgegaan van de aanwezigheid in de bestaande bebouwing. Uit de gevoeligheidsanalyse blijkt dat grote ruimtelijke ontwikkelingen niet of nauwelijks invloed hebben op het groepsrisico van o.a. Sabic, Nuplex en Mepavex. Op basis van de gevoeligheidsanalyse kan worden geconcludeerd dat voorliggende ontwikkeling niet (significant) bijdraagt aan de hoogte van het groepsrisico.

Transport externe veiligheid

Het plangebied ligt op circa 1500 meter van een weg welke is opgenomen in de bijlage van de Regeling Basisnet. In de bijlage van de regeling Basisnet zijn namelijk de spoorweg Vlissingen – Roosendaal, de A58 en A4 en de Randweg Noord opgenomen. Aangezien de wegen op ruim 200 meter van het plangebied liggen hoeven er geen beperkingen te worden gesteld aan het ruimtegebruik binnen het plangebied. Aangezien uit het Basisnet volgt dat over de snelweg en spoorweg transport van toxische stoffen plaatsvindt met een invloedsgebied van enkele kilometers dient bij de verantwoording van het groepsrisico rekening te worden gehouden met een incident met toxische stoffen.

Als gevolg van de aanwezigheid van het industrieterrein Theodorus haven vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats over de Van Gorkumweg/ Randweg West. Voor het bestemmingsplan Nieuwe Vesting is met behulp van de vuistregels uit de Handleiding Risicoanalyse Transport vastgesteld dat er vanwege het transport van gevaarlijke stoffen over deze weg geen plaatsgebonden risico 10^{-6} bestaat en dat er geen overschrijding van de oriëntatiewaarde plaatsvindt.

Buisleidingen

Op circa 100 meter van het plangebied ligt, langs de Vierlingsweg, een aardgasbuisleiding. De leiding heeft een diameter van 8 inch en een druk van 40 bar. Het invloedsgebied van de leiding bedraagt circa 100 meter en reikt derhalve tot het plangebied. Voor het bestemmingsplan Nieuwe Vesting zijn risicoberekeningen uitgevoerd. Uit deze berekening volgt dat er vanwege de leiding geen sprake is van een plaatsgebonden risico 10^{-6} en het groepsrisico kleiner dan 0,1 keer de oriënterende waarde bedraagt. Het deels buiten de plangrenzen van het bestemmingsplan Nieuwe Vesting realiseren van de Smitsvest heeft geen significant effect op de hoogte van het groepsrisico van de buisleiding.

Conclusie

Met betrekking tot de Bevi-bedrijven en het transport van gevaarlijke stoffen wordt voldaan aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico. Omdat het plangebied binnen het invloedsgebied van diverse Bevi-inrichtingen en het transport van gevaarlijke stoffen ligt, wordt bij het definitieve besluit het groepsrisico verantwoord. Voor de verantwoording van het groepsrisico is advies gevraagd aan de veiligheidsregio.

² De Risicokaart geeft weer waar risicobronnen zich bevinden.

Verantwoording groepsrisico

In het moederplan is reeds de ontwikkeling reeds verantwoord. Deze is onderstaand opgenomen.

Voor het groepsrisico moet worden beschouwd welke populatie wordt getroffen door een ongeval met gevaarlijke stoffen. In de onderhavige situatie richt de verantwoording van het groepsrisico zich ten eerste op het toxische wolk bij de Bevi-inrichting Nuplex-Resins. Ten tweede is er aandacht voor lekkage of scheurvorming bij de aanwezige buisleidingen en LPG-tankstation. Het vrijgekomen gas kan hierbij in brand vliegen wat gepaard gaat met een druk en hevige hitteontwikkeling in de vorm van een fakkelbrand. Daarnaast kan bij een volledige breuk en opvolgende explosies drukeffecten een rol spelen. De gevolgen van het onderhavige bestemmingsplan voor het groepsrisico zijn bekend en vormen samen met de aanwezige mogelijkheden tot voorbereiding van bestijding en beperking van de omvang van een calamiteit en de mogelijkheden tot zelfredzaamheid van in de nabijheid aanwezige personen de basis voor de verantwoording groepsrisico. Bij de verantwoording van het groepsrisico is het advies van de Veiligheidsregio d.d. 16 mei 2013 gebruikt.

Bevi-inrichtingen

Het scenario dat zich kan voordoen bij de Bevi-inrichtingen is het ontstaan van een wolk met toxische verbrandingsproducten als gevolg van een brand in de opslagvoorziening met gevaarlijke stoffen. Deze toxische wolk zal zich in de omgeving en over het gehele plangebied verspreiden. Aanwezige personen kunnen als gevolg van de blootstelling aan deze wolk komen te overlijden. Daarnaast kunnen aanwezigen last krijgen van de luchtwegen en van brandende ogen. Het onderhavige plangebied zal in meer of mindere mate de gevolgen van dit scenario ondervinden.

Gasleiding

Door een lekkage in de buisleiding kan het aardgas vrijkomen en tot ontbranding worden gebracht door een ontstekingsbron in de nabijheid. Het vrijgekomen aardgas zal hierbij in brand vliegen wat gepaard gaat met een druk (fluittonen) en hevige hitteontwikkeling. Hierdoor kunnen er, afhankelijk van de grootte van de leiding tot op een afstand van 800 meter doden en gewonden vallen als gevolg van brandwonden.

Ongeval met een tankwagen met LPG

In dit scenario scheurt de tankwagen waardoor het tot vloeistof verdichte gas expandeert en een overdruk ontstaat. In het slechtste geval wordt de tankwagen aangestraald door brand, waarna de tankwand het begeeft, de brandbare vloeistof ontsteekt en een grote vuurbal met hittestraling tot gevolg (dit wordt een BLEVE genoemd; boiling liquid expanding vapour explosion).

Tot een afstand van maximaal 230 meter zullen direct slachtoffers vallen door de intense hittestraling en tot op een afstand van 600 meter kunnen doden en gewonden vallen als gevolg van brandwonden.

Zelfredzaamheid

De zelfredzaamheid geeft aan in welke mate aanwezigen in staat zijn om zich op eigen kracht in veiligheid te brengen. Bij een ongeval met een explosieve stof of een brandbare vloeistof komt het neer op het zo snel mogelijk op veilige afstand raken van de plaats van de dreigende explosie of plasbrand. Het is van belang onderscheid te maken tussen verschillende gebouwtypen.

De zelfredzaamheid in het plangebied wordt door de brandweer als redelijk tot goed omschreven. Wel wordt geadviseerd om actief te communiceren over de risico's en de te nemen maatregelen. Werknemers en bewoners moeten op de hoogte zijn van wat men moet doen in het geval van een ongeval.

Hulpverlening

Om effectief en efficiënt hulp te kunnen bieden ten tijde van een ongeval zijn de opkomsttijd, de bereikbaarheid en de bluswatervoorziening van belang. De hulpverleningsdiensten moeten voldoende capaciteit beschikbaar hebben om alle effecten binnen een kot tijdsbestek te kunnen bestrijden.

De opkomsttijd zal met de nieuwe brandweerkazerne voldoen aan de brandweernorm. In de directe nabijheid van de risicobron dienen voldoende effectieve bluswatervoorzieningen aanwezig te zijn. Geadviseerd wordt voldoende bluswatervoorzieningen in het plangebied aan te leggen. Het plangebied ligt binnen het dekkingsgebied van een waarschuwings- en alarmeringsinstallatie.

Maatregelen

Toepassen van risicocommunicatie. Aandacht voor een goed ontruimingsplan. Op basis van de verschaftte gegevens kan worden geconcludeerd dat er geen verhoging van het groepsrisico plaatsvindt en dat er geen overschrijding is van de oriënterende waarde. Indien zich een scenario voordoet, zoals beschreven; is de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant voldoende ingericht om binnen het eerste uur materieel te kunnen leveren en de ramp te bestrijden.

Hoofdstuk 6

Uitvoeringsaspecten

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Ten behoeve van de economische uitvoerbaarheid is een exploitatieopzet opgesteld door de gemeente Bergen op Zoom. Hierin zijn de baten en de lasten van het gehele plangebied uitgewerkt. Uit de exploitatieopzet blijkt dat de economische uitvoerbaarheid van de ontwikkeling is gewaarborgd

6.2 Juridische aspecten

Voor het realiseren van het appartementencomplex Smitsvest wordt een omgevingsvergunningsprocedure gevolgd. Deze ruimtelijke onderbouwing motiveert de ontwikkeling en het proces om af te wijken van het vigerende bestemmingsplan en een omgevingsvergunning te verlenen voor het afwijken van het bestemmingsplan.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vooroverleg

Op de voorbereiding van de omgevingsvergunning met toepassing van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 Wabo is, in artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) van overeenkomstige toepassing verklaard. Overeenkomstig artikel 3.1.1 van het Bro wordt deze ruimtelijke onderbouwing naar de wettelijk verplichte en andere door de gemeente erkende overlegpartners verzonden.

Zienswijzen

Het ontwerp besluit ligt samen met de ruimtelijke onderbouwing zes weken ter inzage. Gedurende deze periode heeft een ieder de gelegenheid om een zienswijze omtrent het plan naar voren te brengen.